

[A. C. Normann.]

anden form bør gå tilbage til statskassen, som også andre ordførere har været inde på det. Blandt andet kan fremføres den moralske baggrund, at statskassen har betalt over 100 mill. kr. til krigsforsikringer, selvom denne statsydelse er betalt til andre forsikringsformål end dem, der har givet overskuddet. Men hvis den tanke vinder frem, kunne beløbet anvendes f. eks. til en forøgelse af den fond, der fornylig besluttedes oprettet i henhold til en anmærkning på finansloven med en almindelig folkepensionering for øje. Dette sidste er en tanke, jeg gerne vil fremføre til nærmere overvejelse, før partierne i udvalget sætter sig altfor fast på bestemte standpunkter. Efter at alle partier har udtalt deres varme sympati for folkepensioneringstanken, vil enhver understregning af, at der i folketinget står alvorlige forsæt bag de løfter, vi har givet vælgerne, blive modtaget med tilfredshed ude i befolkningen. Pengene vil så måske også i noget højere grad komme dem tilgode, der har betalt præmierne, end det er tilfældet for enkelte af de andre formåls vedkommende.

Vor stilling til den endelige fordeling vil imidlertid afhænge af regeringens stilling til og oplysninger om omfanget af et andet krav, som må tages med i overvejelserne ved denne lejlighed, og som jeg skal komme tilbage til. Jeg vil gerne først om det rent principielle sige, at jeg kan ikke her ved første behandling tage endelig stilling til overskuddets fordeling; vor stilling til de enkelte formål, der her må komme i betragtning tilsidst, må afhænge af det helhedssynspunkt, som vil blive resultatet af udvalgets drøftelser og af de oplysninger, der der kan gives.

Den tanke, jeg gerne vil nævne til yderligere overvejelse, hidrører fra følgende forhold: i sin fremsættelsestale nævner den højtærede handelsminister periferisk et problem, som har afsat en byld i befolkningens retsbevidsthed; det er problemet om de våben, borgerne under krigen afleverede til det danske politi, og som der endnu ikke er ydet erstatning for. Våbnene afleveredes efter krav fra politiet i 1940 og 1943. En del fik erstatning, en del våben blev leveret tilbage, men mange borgere er blevet næg-

tet erstatning. Man har henvist nogle af disse sager til krigsforsikring; det er dette, som gør det naturligt, at problemet fremdrages i denne debat om de foreliggende lovforslag.

Til trods for at der jo ikke i forbindelse med våbenafleveringen har været tale om brandskade, har man ved opgørelserne i forbindelse med de erstatningsafgørelser, der hidtil er truffet, gjort det til en betingelse for at få erstatning, at de pågældende har haft et eller andet at brandforsikre; havde man altså ikke brandforsikring, kunne man heller ikke forlange erstatning for, hvad politiet havde eksproprieret fra borgerne. Det er ikke sådan noget, man behøver at forstå, det er noget, vi ved, og som det er nødvendigt at vide, men det er godt, der ikke er stillet noget krav om, at man skal forstå meningen med den bestemmelse for at kunne deltage i behandlingen af lovforslaget; i så fald ville folketinget ikke ret længe være beslutningsdygtigt.

Hertil kommer, at ved de afgørelser, der hidtil er truffet, har et meget stort antal borgere været holdt ude fra erstatning igennem den ekspropriationsrisiko — mindst 50 kr. for løvsøre og 200 kr. for indbo — som brandforsikringerne har forudsat. Adskillige tusinder er, såvidt jeg kan forstå, af den grund blevet nægtet den erstatning, som forekom dem rent selvfølgelig. Det radikale venstre har flere gange rejst krav om at få denne gamle uret bragt ud af verden, sidste gang for halvandet år siden under den forrige regering. Jeg opfordrer regeringen til at benytte denne lejlighed til at undersøge, hvor mange år vi endnu skal vente på at få de eksproprierede våben erstattet, og hvor stort et beløb det drejer sig om, sådan at vi i udvalget bliver i stand til at bedømme, om der ikke nu er rimelig mulighed for at holde disse mennesker skadesløse. Regeringen ville i så fald have gjort en uret god, hvis psykologiske virkninger har været meget ubehagelige, og dermed bragt en sag ud af verden, om hvilken der ikke vil kunne tilvejebringes ro, medmindre der træffes en ordening i den retning.

Vi vil gerne i udvalget og her i tinget deltage i en velvillig behandling af lovforslagene og af de tanker, som her ved første